

**Назва.** Українська мова (за професійним спрямуванням).

**Тип.** Базова.

**Рік навчання.** 2019–2020.

**Семестр.** I.

**Кількість кредитів ЄКТС.** 5

**ШБ лектора, науковий ступінь, посада.**

Черемська О. С., канд. філол. наук, професор

Сухенко В.Г., канд. філол. наук, доцент

Дьолог О. С., канд. філол. наук, доцент

Ходарева І. М., канд. філол. наук, доцент

Карікова Н. М., канд. філол. наук, доцент

Литвин О. О., канд. філол. наук, доцент

Архипенко Л. М., канд. філол. наук, доцент

Жовтобрюх В. Ф., канд. філол. наук, доцент

Казимир І. І., канд. філол. наук, доцент

Сметана І. І., ст. викладач

**Результати навчання.**

Формування системи знань про суспільний статус і стан функціонування української мови; розвиток умінь самостійно добирати й аналізувати необхідну інформацію, опрацьовувати, осмислювати та передавати її; прищеплення ціннісних орієнтирів; формування умінь володіти мовою, засобами її вираження для взаємодії з оточенням, окремими людьми та подіями; обирати цільові та значеннєві установки, приймати рішення; відігравати різні соціальні ролі в колективі, презентувати себе, укладати документ, вести дискусію, толерантно комунікувати в полікультурній аудиторії тощо.

**Обов'язкові попередні навчальні дисципліни.**

«Українська мова», «Українська література» рівня повної загальної середньої освіти.

**Зміст.**

Нормативність як основа літературної мови. Комунікативна компетентність у професійній діяльності мовної особистості. Історія походження та розвитку української літературної мови. Українська мова серед інших мов світу. Культура усної та писемної мови в її стильових різновидах. Нормативність як важлива ознака літературної мови. Орфоепічні та акцентуаційні норми української літературної мови. Лексична норма як компонент формування мовної компетенції. Морфологічні та орфографічні норми як чинник високого рівня культури мови. Нормативність як важлива ознака літературної мови. Синтаксичні норми як

компонент формування мовної компетенції. Художня література як основа формування культури мови особистості. Стилї сучасної української літературної мови. Науковий стиль української літературної мови як основа формування культури мови фахівця. Форми репрезентації студентських наукових досліджень. Запис бібліографії. Офіційно-діловий стиль як форма реалізації мовної компетенції. Мовностильові ознаки ОДС. Вимоги до оформлення ділових паперів. Основи красномовства. Текст як основна одиниця мовної комунікації. Публічний виступ. Культура міжперсонального спілкування. Виробнича нарада. Ділова бесіда.

### **Рекомендовані джерела.**

1. Єрмоленко С. Я., Бирик С. П., Сологуб Н. М. Довідник з культури мови. Київ, 2005. 216 с.
2. Український правопис / НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Інститут української мови. 6-е вид., стереотип. Київ, 1997. 240 с.
3. Черемська О. С., Гайдамака Г. Г., Жовтобрюх В. Ф., Архипенко Л. М. Професійна мова економіста. Харків, 2005. 288 с.
4. Черемська О. С., Сухенко В. Г. Українська мова (за професійним спрямуванням) : підручник : у 2-х ч. Частина 1. Нормативність як основа літературної мови [Електронний ресурс]. Харків, 2017. 224 с.
5. Черемська О. С., Сухенко В. Г. Українська мова (за професійним спрямуванням) : підручник : у 2-х ч. Частина 2. Культура усної та писемної мови у стильових різновидах [Електронний ресурс]. Харків, 2017. 216 с.
6. Черемська О. С., Сухенко В. Г. Українська мова науки, аналітичної сфери та управління : навч. посіб. Харків, 2014. 240 с.
7. Антисуржик: Вчимося ввічливо поводитися і правильно говорити / За заг. ред. О. Сербенської. Львів, 1994. 150 с.
8. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо. Київ, 1991. 254 с.
9. Волкотруб Г. Й. Стилїстика ділової мови : навч. посіб. Київ, 2002. 208 с.
10. Жовтобрюх В. Ф., Муромцева О. Г. Культура мови вчителя : Курс лекцій. Харків, 1998. 208 с.
11. Калашник В., Колоїд Ж. Українсько-російські синтаксичні паралелі. Харків, 2003. 122 с.
12. Караванський С. Секрети української мови. Київ, 1994. 152 с.
13. Культура мови на щодень / За ред. С. Я. Єрмоленко. Київ, 2002. 170 с.
14. Культура української мови : Довідник / За ред. В. М. Русанівського. Київ, 1990. 304 с.

15. Пономарів О. Культура слова : Мовностилістичні поради : навч. посіб. Київ, 1999. 240 с.
16. Пономарів О. Стилїстика сучасної української мови : підручник. 3-те вид., перероб. і доповн. Тернопіль, 2000. 248 с.
17. Потебня О. Естетика і поетика слова. Київ, 1985. 284 с.
18. Сербенська О. А. Культура усного мовлення. Практикум : навчальний посібник. Київ, 2004. 216 с.
19. Українська мова науки, аналітичної сфери та управління : Навчальний посібник для студентів спеціальності 8.03050501 "Управління персоналом та економіка праці" / О. С. Черемська, В. Г. Сухенко. Харків, 2014. 240 с.
20. Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / За ред. С. Єрмоленко. Київ, 2001. 258 с.
21. Черемська О. С. Лексична та граматична інтерференція в сучасній українській літературній мові (на матеріалі преси Харківщини 50–80-х років ХХ століття) : Монографія. Харків, 2006. 184 с.
22. Черемська О. С. Основи творення наукового тексту : Конспект лекцій для студентів ІV курсу всіх спеціальностей усіх форм навчання. Харків, 2006. 56 с.
23. Електронний довідник з української мови. – Режим доступу : <http://javot.net/mova/orf.htm>.
24. Електронні словники і посібники з ділової української мови. – Режим доступу : <http://dilomova.org.ua>.
25. Офіційний сайт інституту післядипломної освіти Київського університету ім. Б. Грінченка. – Режим доступу : <http://glazova.org.ua>.
26. Публічний виступ та його жанри. – Режим доступу : <http://intranet.tdmu.edu.ua/data/kafedra/internal>.
27. Публічний виступ у діловому спілкуванні. – Режим доступу : <http://cpk.org.ua>.

#### **Методи навчання.**

Лекції, практичні заняття з використанням інформаційних технологій.

#### **Методи оцінювання:**

- поточний контроль (тестування, розгорнуті відповіді на запитання, творчі роботи, опитування);
- модульний контроль (тестування, контрольна робота);
- підсумковий контроль (іспит).

**Мова навчання.** Українська.